ZAMEK KSIĄŻ

Fot. Jar.ciurus, CC BY-SA 3.0 pl, Wikimedia Commons

Trzeci co do wielkości zamek w Polsce, po Malborku i Wawelu. Stoi na skalnym cyplu nad doliną Pełcznicy w granicach Wałbrzycha. W ofercie zwiedzania są zamek, tarasy, podziemia i palmiarnia, a na całość warto zarezerwować pół dnia.

CO OBEJMUJE ZWIEDZANIE

Zamek. Budowany od końca XIII wieku, przebudowywany przez sześć stuleci, stąd mieszanka baroku z neorenesansem. Jedną z najbardziej reprezentacyjnych sal jest Sala Maksymiliana. Zamek zwiedza się z audioguide, jedna trasa trwa około 90 minut.

Tarasy. Zamek podaje 14 tarasów na różnych poziomach, schodzących kaskadowo po zboczu. To one robią największe wrażenie na zdjęciach. Tarasy są wliczone w bilet na zamek z audioguide, można też kupić wejście tylko na tarasy razem z palmiarnią. Są czynne w sezonie letnim, od kwietnia do końca września, a w październiku zarząd może przedłużyć otwarcie, więc sprawdź to przed wyjazdem.

Podziemia. W czasie II wojny pod zamkiem drążono tunele w ramach nazistowskiego projektu Riese, którego przeznaczenia do dziś nie ustalono jednoznacznie. Udostępniona jest półkilometrowa trasa, która robi wrażenie właśnie przez kontrast z pałacowymi wnętrzami nad głową.

Palmiarnia. Leży poza terenem zamku, przy ulicy Wrocławskiej, mniej więcej dwa kilometry dalej. Wstęp do palmiarni jest w biletach łączonych na zamek. Przed wizytą sprawdź godziny otwarcia, bo kasa palmiarni zamyka się pół godziny przed zamknięciem obiektu.

ILE CZASU ZAREZERWOWAĆ

SAM ZAMEK, JEDNA TRASA	około 1,5 godziny
TARASY	kilkadziesiąt minut
PODZIEMIA	35 do 45 minut, plus około 15 minut dojścia do wejścia
PALMIARNIA, DOJŚCIE LUB DOJAZD	około 25 minut pieszo albo 6 minut autem
WSZYSTKO RAZEM	pół dnia, czasy z oferty zamku sumują się do około 3 do 4 godzin

O CZYM WARTO WIEDZIEĆ WCZEŚNIEJ

- **Bilety łączone.** Zamek sprzedaje zestawy łączone, na przykład zamek z tarasami i palmiarnią, a wejście do podziemi osobno, z wybraną godziną. Bilety można kupić przez internet. Przed wyjazdem zdecyduj, co chcesz zobaczyć.
- **Terminy podziemi bywają limitowane.** Wejścia odbywają się wyłącznie z przewodnikiem, w dniu i o godzinie wybranej przy zakupie biletu, a liczba miejsc jest ograniczona. Kup bilet wcześniej przez internet.
- **Stadnina.** Kilkaset metrów od zamku działa Stado Ogierów Książ, odrębny podmiot. Stajnie zamkowe, powozownię i krytą ujeżdżalnię zwiedza się bez przewodnika. Dla dzieci bywa ciekawsze niż wnętrza pałacowe.
- **Dojście od parkingu.** Od parkingu do zamku jest około kilometra w linii prostej, orientacyjnie kilkanaście minut pieszo.
- **Ceny i godziny.** Zmieniają się sezonowo, sprawdź na stronie zamku przed wyjazdem.

CO OBOK

Stara Kopalnia w Wałbrzychu, dawna kopalnia węgla przerobiona na centrum nauki i sztuki, jest około 20 minut jazdy stąd i dobrze kontrastuje z zamkiem. Kościół Pokoju w Świdnicy, wpisany na listę UNESCO, leży dwadzieścia minut dalej i dobrze łączy się z wizytą w Książu w ramach jednego dnia.

PRZYDATNE LINKI

- Zamek Książ, Wikipedia, historia i opis budowli
- Kompleks Riese, Muzeum Gross-Rosen, obozy i więźniowie
- Nieustanne Wędrowanie, blog o historiach i legendach regionu
- Eloblog, blog o historii i turystyce Dolnego Śląska

MAŁO KTO WIE

- **Tunele pod zamkiem kopali więźniowie obozu koncentracyjnego.** Do drążenia podziemi w ramach projektu Riese Niemcy zapędzili więźniów podległych KL Gross-Rosen, Żydów będących obywatelami Polski, Węgier i Grecji. Przez cały kompleks Riese przewinęło się około 13 tysięcy osób, z czego około 5 tysięcy nie przeżyło.

Źródło: Kompleks Riese, Muzeum Gross-Rosen; trop: skrytka „Książ Riese” (autor: Domiss, Opencaching.PL, CC BY-SA 3.0 PL)

- **Stadnina przy zamku wywodzi się z zupełnie innej miejscowości.** Pruskie Stado Ogierów Fürstenstein działało tu od 1935 roku i powstało na bazie koni ze zlikwidowanego stada ogierów w Lubiążu. Powojenne Stado Ogierów Książ, założone w 1947 roku, kontynuuje tę hodowlę do dziś.
  Źródło: Stado Ogierów Książ, Wikipedia; trop: skrytka „Stado Ogierów 'Książ'" (autor: Dżemojad, Opencaching.PL, CC BY-SA 3.0 PL)
- **Rodzina właścicieli Książa rządziła też odległym księstwem pszczyńskim na Górnym Śląsku.** Ród Hochbergów (wówczas jeszcze Hohbergów) kupił Fürstenstein (Książ) w 1509 roku, a w 1847 roku odziedziczył księstwo pszczyńskie koło Katowic. Od tego czasu jeden ród kontrolował dwie duże posiadłości na przeciwległych krańcach Śląska.
  Źródło: Baedeker, Schlesien: Riesengebirge, Grafschaft Glatz. Reisehandbuch, 1938; potwierdzenie: Fürstentum Pless, Wikipedia (niem.)

Fakty w tym przewodniku sprawdzono w październiku 2026 r.

AUTOR

Marcin Roszak

Związany z Cieplicami. Zgłosił do budżetu obywatelskiego odbudowę wieży widokowej na Sołtysiej Górze i pilnował projektu aż do jej otwarcia. Przewodniki opracowuje na podstawie sprawdzonych źródeł. Więcej: marcinroszak.eu.